

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	B&W-voorstel: DJ-2250871
Naam opsteller voorstel	: Frank van Beeck F.van.Beeck@weert.nl, 0495-575485	Zaaknummer: 2250865
Portefeuillehouder	: M.B. (Michèle) Ferrière	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert.

Voorstel

1. In te stemmen met de notitie Terugblik Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023.
2. Het aangepaste Uitvoeringsplan Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 tot en met 2026 vast te stellen.

Inleiding

Op 5 november 2019 is het Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 vastgesteld. In dit voorstel wordt teruggeblikt op de resultaten van vier jaar investeren in een dementievriendelijke samenleving.

Inmiddels heeft uw college op 25 oktober 2022 besloten om onderdelen van het uitvoeringsprogramma rondom dementie te integreren in het uitvoeringplan Mantelzorgvriendelijk Weert 2023 tot en met 2026. Beide doelgroepen vertonen namelijk een grote overlap in de ondersteuningsbehoefte.

Dit laat onverlet dat over het Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 alsnog afrondend wordt gerapporteerd. De bijgevoegde notitie Terugblik Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 geeft een beeld over wat er in vier jaar bereikt is.

De terugblik geeft aanleiding om paragraaf 5 "Weert is een dementievriendelijke samenleving" in het Uitvoeringsplan Mantelzorgvriendelijk Weert 2023 t/m 2026, op enkele onderdelen aan te passen.

Tevens wordt voorgesteld om dementie expliciet te vermelden in de titel van het aangepaste Uitvoeringsplan Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 t/m 2026.

Doel(en)

Het doel van dit voorstel is om uw college te informeren over de voortgang inzake het Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 en op basis

Weert, 24 oktober 2023	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH	WvE	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat: Akkoord Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 21 november 2023

 Niet akkoord Gewijzigde versie

Nummer: 5

De secretaris,

daarvan het Uitvoeringsplan Mantelzorgzorgvriendelijk Weert 2023 tot en met 2026 op dit onderdeel aan te passen.

De inhoudelijke doelen zijn in dat document al beschreven en vastgesteld (25 oktober 2022; DJ-1851739).

Met het vaststellen van een uitvoeringsplan binnen het sociaal domein geeft uw college een concrete invulling aan onderdelen van:

- Het Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Limburg West 2024 tot en met 2027, te weten de doelen:
  - Een sterke sociale basis;
  - Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk;
  - Meer inwoners blijven op een veilige en verantwoorde manier (langer) zelfstandig wonen;
- De Uitvoeringsovereenkomst 2021 tot en met 2024 met Punt Welzijn.

Punt Welzijn vertaalt dit vervolgens in haar (jaarlijkse) werkplan.

Resultaten

Omdat het in dit voorstel gaat om een terugblik op een beleidsperiode van vier jaar worden de resultaten hier op hoofdlijnen benoemd:

- Goede basisinformatie is beschikbaar en vindbaar;
- De kennis over dementie en handelingsvaardigheid in het omgaan met dementie bij maatschappelijke organisaties, ondernemers, winkeliers, verenigingen, vrijwilligers en mantelzorgers is toegenomen;
- Meer inwoners zijn zich eerder bewust van de eigen verantwoordelijkheid die zij hebben om hun woning (tijdig) geschikt te maken voor de oude dag;
- Meer inwoners weten welke mogelijkheden er zijn om hun woonomgeving veiliger en passender te maken;
- De keten rondom dementiezorg in Weert is verbeterd;
- Er zijn meer passende activiteiten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Zie verder bijlage 1.

Activiteiten

In de bijgevoegde notitie Terugblik Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 (bijlage 1) worden de activiteiten uitgebreid beschreven. Hieronder, ter illustratie, enkele voorbeelden van uitgevoerde activiteiten:

- *Er is voldoende kennis en bewustwording over dementie in de eigen organisatie en in de gemeenschap:*
  - De Dementiewaaier, een folder in de vorm van een waaier, is samengesteld. Naast antwoorden op veelgestelde vragen rondom dementie, kunnen inwoners in deze waaier tips lezen over hoe je om kunt gaan met iemand die de ziekte dementie heeft. Ook is in de waaier een overzicht te vinden van nuttige adressen van (lokale) organisaties die kunnen ondersteunen wanneer iemand zelf of zijn naaste dementie heeft.
  - 21 medewerkers van De Vraagwijzer, KCC en Publiekszaken hebben (in 2023) deelgenomen aan de training Samen Dementievriendelijk.
- *Mensen met dementie wonen in een passende en veilige omgeving:*
  - 10 vrijwilligers van Rotary Land van Horne bezoeken op jaarbasis ca. 100 inwoners in het kader van het project Mijn Huis Op Maat. Zij ondersteunen bij het invullen van een huigestest. Doel van dit project is om mensen bewust te maken van de mogelijkheden die er zijn om zelf de woning veiliger en meer comfortabel te maken.

- *Mensen met dementie en hun mantelzorgers ontvangen passende zorg en ondersteuning:*
  - Samenwerking mantelzorg-/dementieondersteuners van Punt Welzijn en de casemanagers van Hulp Bij Dementie is nadrukkelijker geworden. Er vindt structureel overleg plaats. Daarnaast participeert Punt Welzijn in de Projectgroep Hulp Bij Dementie. Dit resulteert in een stijging van het aantal doorverwijzingen en het sneller contact leggen met elkaar.
  - Punt Welzijn biedt individuele ondersteuning aan mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie. Tijdens het gesprek is er aandacht voor het proces waar ze (waarschijnlijk) mee te maken gaan krijgen en krijgt de mantelzorger informatie over de mogelijkheden. Er wordt ook meegedacht hoe ze de zorg kunnen delen met familie en hun eigen netwerk. Als het om een werkende mantelzorger wordt geadviseerd over de mogelijkheden die er zijn voor werkende mantelzorgers.
- *Mensen met dementie kunnen zo lang mogelijk zelfstandig (blijven) participeren:*
  - Land van Horne heeft, in samenwerking met de gemeente Weert, vanuit het programma Vitaal Thuis het cursusprogramma Vitaal met Dementie ontwikkeld. Mensen die onlangs de diagnose dementie hebben gekregen én hun mantelzorgers leren over de ziekte dementie en hoe ze hiermee om kunnen gaan. De cursus is drie keer per jaar uitgevoerd (in 2022 en 2023).
  - Er zijn diverse nieuwe activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Het gaat zowel om incidentele activiteiten als om activiteiten met een structureel karakter. De activiteiten zijn zoveel als mogelijk gericht op zinvolle dagbesteding en het bieden van een (hernieuwd) dagritme, zoals 'Huiskamer Plus' in Keenterhart.

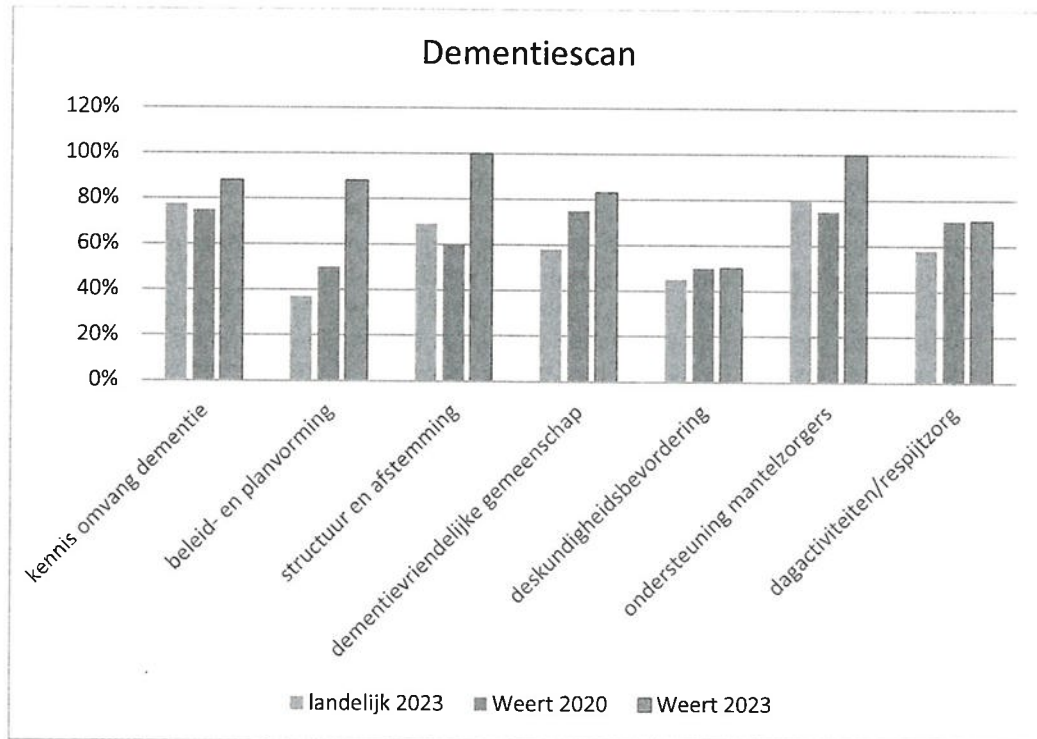
Argumenten

1. Structurele aandacht voor dementie loont.

Er zijn circa 290.000 mensen met dementie in Nederland. 79% hiervan woont thuis en het aantal mensen met dementie verdubbelt in 2040. Dit maakt het noodzakelijk om passende en noodzakelijke ondersteuning aan mensen met dementie én hun mantelzorgers te bieden. Met het vaststellen van het Uitvoeringsplan Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 zijn we aan de slag gegaan met concrete activiteiten.

Terugkijkend is er veel tot stand en in beweging gekomen. Het is lastig om meetbaar te maken in hoeverre we in de afgelopen vier jaar geslaagd zijn in het behalen van onze doelen. Toch zijn er indicatoren die een beeld geven van waar we staan:

- De gemeente Weert heeft op 23 september 2021 het certificaat 'Dementievriendelijke Gemeente' ontvangen. 'Dementievriendelijke gemeente' is een dynamisch proces. Het is volgens Alzheimer Nederland een beweging waarbij een gemeente niet automatisch voor altijd dementievriendelijk is. Het certificaat is maximaal 4 jaar geldig en na 2 jaar vindt er een tussenevaluatie plaats. Alzheimer Nederland meet dementievriendelijkheid van gemeenten aan de hand van de Dementiescan. Gemeenten scoren op ten minste 4 thema's uit de Dementiescan op of boven het landelijk gemiddelde om het certificaat te behalen of te behouden.
- In de gemeente Weert is in 2020 en in 2023 de Dementiescan uitgevoerd door Alzheimer Nederland. De resultaten daarvan laten op nagenoeg alle 7 thema's (zie grafiek) groei zien ten opzichte van de start van Dementievriendelijk Weert in 2020. Bovendien 'scoort' Weert hoger dan het landelijk gemiddelde. Daaruit mag worden afgeleid dat we goed op weg zijn.

- Er is teruggeblikt met de werkgroep Dementievriendelijk Weert, bestaande uit een afvaardiging van maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders, cliëntvertegenwoordigers, vrijwilligersorganisaties en (de coördinator van) Punt Welzijn. Er wordt met tevredenheid teruggekeken en geconcludeerd dat de ingezette lijn van de afgelopen jaren goed is. Er wordt beter samengewerkt en er zijn veel nieuwe initiatieven tot stand gekomen.

2.1 Behoudens enkele aanpassingen is aandacht voor dementie al voldoende geborgd in het Uitvoeringsplan Mantelzorgvriendelijk Weert 2023 tot en met 2026.

Binnen de werkgroep Dementievriendelijk Weert is terug- en vooruitgeblikt. Er zijn onderwerpen genoemd die nog onderbelicht zijn, dan wel aangepast dienen te worden.

De voorgestelde aanpassingen gaan over:

- Respijtzorg: nieuwe vormen verkennen;
- Vroegsignalering: ketenpartners (beter) betrekken bij en opvolging geven aan signalen uit de samenleving;
- Jong dementerenden: (boven-)lokale vormen van dagbesteding verkennen op toepasbaarheid en haalbaarheid;
- Accent leggen op hulp en ondersteuning binnen het eigen netwerk (duurzaam) in plaats van het koppelen van maatjes (tijdelijk).

Voorgesteld wordt dit advies c.q. deze aanpassingen over te nemen en toe te voegen aan het Uitvoeringsplan Mantelzorgvriendelijk Weert 2023 tot en met 2026.

In bijlage 2 treft u een overzicht aan van de tekstuele aanpassingen (was/wordt-lijst).

2.2 De titel van het Uitvoeringsplan Mantelzorgvriendelijk Weert 2023 tot en met 2026 dekt niet de volledige lading.

Mantelzorgers worden in toenemende mate geconfronteerd met de gevolgen van dementie. Omdat veel activiteiten elkaar overlappen, is er bij de vaststelling van het Uitvoeringsplan Mantelzorgvriendelijk Weert 2023 tot en met 2026 voor gekozen om onderdelen van het uitvoeringsprogramma rondom dementie hierin te integreren. Dat is een logische en pragmatische keuze. Dementie heeft een grote impact op onze

samenleving en op mantelzorgers van mensen met dementie. Bij nader inzien is het op zijn plaats dit ook in de titel van het uitvoeringsprogramma terug te laten komen, vandaar het voorstel om de titel als volgt te wijzigen: 'Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 tot en met 2026'.

Het aangepaste Uitvoeringsplan Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 tot en met 2026 treft u – met in geel gearceerd de wijzigingen – als bijlage 3 bij dit voorstel aan.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen. De coördinatie en uitvoering van Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert is belegd bij Punt Welzijn en maakt deel uit van de reguliere jaarlijkse subsidiecyclus (verlening, monitoring, verantwoording).

Overleg gevoerd met

Intern:

Merel Ghijsen, beleidsadviseur sociaal domein, afdeling OCSW;
Saskia Doek, strategisch adviseur afdeling OCSW;
Paul Hecker, jurist afdeling OCSW;
Esther Giesberts, teamleider Zorg & Participatie, afdeling OCSW.

Extern:

[REDACTED] (coördinator Dementievriendelijk Weert), Punt Welzijn;
[REDACTED] Punt Welzijn;

Werkgroep Dementievriendelijk Weert, bestaande uit een afvaardiging van maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders, cliëntvertegenwoordigers en vrijwilligersorganisaties.

Participatie

De werkgroep Dementievriendelijk Weert komt vier keer per jaar bijeen om activiteiten op het vlak van dementie in Weert op elkaar af te stemmen. De bijeenkomst van 5 september 2023 heeft in het teken gestaan van terug- en vooruitblikken. De opbrengst daarvan vormt de basis voor dit voorstel.

Communicatie

- De Participatieraad Sociaal Domein Weert wordt schriftelijk geïnformeerd over de voortgang door middel van toezending van de notitie Terugblik Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023 en het aangepaste Uitvoeringsplan Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 tot en met 2026;
- De raad wordt via de TILS-lijst geïnformeerd;
- Naar aanleiding van de recente Dementiescan 2023 is een persbericht opgesteld (bijlage 4). Daarmee wordt nogmaals aandacht gegeven aan Dementievriendelijk Weert.

Planning

De (jaarlijkse) activiteiten met betrekking tot mantelzorg en dementie worden opgenomen in het werkplan 2024 van Punt Welzijn.

Evaluatie

Uiterlijk 1 mei 2025 dient Punt Welzijn de jaarstukken van 2024 aan te leveren en financieel en inhoudelijk verantwoording af te leggen. Op basis hiervan zal vaststelling van de subsidie 2024 door het college plaatsvinden.

Bijlage(n) Openbare bijlagen:

1. Notitie Terugblik Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020 tot en met 2023.
2. Overzicht van tekstuele aanpassingen Uitvoeringsplan Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 tot en met 2026 (was/wordt-lijst).
3. (aangepaste) Uitvoeringsplan Mantelzorg- en dementievriendelijk Weert 2023 tot en met 2026.
4. Persbericht "Weert is en blijft Dementievriendelijk".